

АДМИНИСТРАТИВНО СПОРАЗУМЕНИЕ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СПОГОДБАТА
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И РЕПУБЛИКА ПОЛША
ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

На основание разпоредбите на член 24, алинея 1 от Спогодбата между Република България и Република Полша за социално осигуряване от 9 юни 2005 г., компетентните органи

- в Република България
министърът на труда и социалната политика
министърът на здравеопазването

- в Република Полша
министърът, компетентен по въпросите на социалното осигуряване
министърът, компетентен по въпросите на здравето,

определиха административните мерки, необходими за прилагането на горесцитираната Спогодба и се споразумяха за следното:

ГЛАВА I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1 Определения

(1) За целите на прилагането на това Административно споразумение, наричано по-долу “Споразумение”, понятието “Спогодба” означава Спогодба между Република България и Република Полша за социално осигуряване от 9 юни 2005 г.

(2) Понятията, определени в член 1 от Спогодбата, запазват същото значение в Споразумението, което им е придадено в посочения член.

Член 2 Органи за връзка

Съгласно член 24, алинея 2, точка 1 от Спогодбата, за всяка от Договарящите страни се определят следните органи за връзка:

1. В Република България -

1.1. **Националният осигурителен институт** (Narodowy Instytut Ubezpieczeń)- за паричните обезщетения за временна неработоспособност, майчинство, безработица, пенсиите и помощите при смърт;

1.2. **Националната здравноосигурителна каса** (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych)- за спешната медицинска помощ, за медицинската помощ в обхвата на задължителното здравно осигуряване и за обезщетенията в натура, посочени в член 8, алинея 1;

1.3. **Агенцията за социално подпомагане** (Agencja Pomocy Społecznej) – за семейните помощи.

2. В Република Полша -

2.1. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala w Warszawie** /Институтът за социално осигуряване – Централата във Варшава/ – в областта на паричните обезщетения при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт, с изключение на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците;

2.2. **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Centrala w Warszawie** /Касата на земеделското социално осигуряване - Централата във Варшава/ - в областта

на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт;

2.3. Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia /Бюрото за международни разчети, подчинено на Министерството на здравето/ – в областта на обезщетенията в натура;

2.4. Ministerstwo Polityki Społecznej /Министерството на социалната политика/ - в областта на помощите за безработица и на семейните помощи.

Член 3

Компетентни институции

Компетентни институции за прилагане на Спогодбата са:

1. В Република България –

1.1. Националният осигурителен институт (Narodowy Instytut Ubezpieczeń) - за паричните обезщетения за временна неработоспособност, майчинство, безработица, пенсиите и помощите при смърт и за прилагане на член 5;

1.2. Националната здравноосигурителна каса (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych) - за медицинската помощ в обхвата на задължителното здравно осигуряване;

1.3. Министерството на здравеопазването (Ministerstwo Ochrony Zdrowia) - за спешната медицинска помощ;

1.4. Агенцията за социално подпомагане (Agencja Pomocy Społecznej) – за семейните помощи;

1.5. Агенцията за хората с увреждания (Agencja Osób Niepełnosprawnych) – за обезщетенията в натура, посочени в член 8, алинея 1, с изключение на тези които влизат в компетенциите на Националната здравноосигурителна каса (Narodowa Kasa Ubezpieczeń Zdrowotnych).

2. В Република Полша -

2.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Институтът за социално осигуряване) - в областта на прилагането на член 5 и в областта на паричните обезщетения при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт, с изключение на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците;

2.2. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Касата на земеделското социално осигуряване) - в областта на прилагането на член 5 и в областта на паричните обезщетения от социалното осигуряване на земеделците при болест и майчинство, пенсиите и рентите, както и помощите при смърт;

2.3. **Biuro Rozliczeń Międzynarodowych podległe Ministerstwu Zdrowia** (Бюрото за международни разчети, подчинено на Министерството на здравето) – в областта на обезщетенията в натура, **Narodowy Fundusz Zdrowia** (Национален здравен фонд) - в областта на потвърждаване на правото на обезщетения в натура;

2.4. **Wojewódzkie Urzędy Pracy** (Воеводските служби по труда) – в областта на помощите за безработица;

2.5. **Gminy** (Общини) – в областта на семейните помощи.

Член 4

Разпоредби за органите за връзка и компетентните институции

(1) Компетентните органи на всяка от Договарящите страни могат да определят други органи за връзка, различни от посочените в член 2. В този случай, те са задължени да уведомят незабавно компетентния орган на другата Договаряща страна.

(2) Органите за връзка, посочени в член 2 и компетентните институции, посочени в член 3, определят необходимите формуляри за прилагането на Спогодбата. Изпращането на тези формуляри заменя изпращането на документите, потвърждаващи данните, отразени във формулярите.

(3) Органите за връзка и компетентните институции могат да влизат в непосредствен контакт помежду си и със заинтересованите лица.

ГЛАВА II ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 5

Прилагане на специалните правила и изключения

(1) В случаите, посочени в член 7, алинея 1, точка 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 и 12 от Спогодбата, компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство се прилага, издава по молба на работодателя или на лицето, работещо за своя сметка, формуляр, удостоверяващ срока, през който работникът или лицето, работещо за своя сметка, продължава да се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна. Копие от този формуляр се изпраща на компетентната институция на другата Договаряща страна, а второто копие остава за заинтересования, като доказателство, че спрямо него не се прилагат разпоредбите за задължително осигуряване на втората Договаряща страна.

(2) Ако трудовото правоотношение между работника и неговия работодател се прекрати преди изтичането на срока, за който работникът е изпратен, работодателят уведомява компетентната институция на Договарящата страна, на чието

законодателство се подчинява работникът, а тя незабавно уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна. Това се отнася и за случаите, когато работникът се завърне преди изтичането на срока, за който е изпратен, на територията на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява.

(3) Ако лицето, работещо за своя сметка, прекрати трудовата си дейност или се завърне преждевременно преди изтичане на посочения във формуляра срок, то уведомява за това компетентната институция на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява, а тя незабавно уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна.

(4) В случаите, посочени в член 7, алинея 2 от Спогодбата, компетентната институция на Договарящата страна, на чието законодателство се подчинява осигуреното лице, издава формуляра по алинея 1 след получаване на писмено съгласие на компетентния орган или определената от него институция на другата Договаряща страна. За прилагане на член 7, алинея 2 от Спогодбата, се определят:

За Република България - **Националният осигурителен институт – Централно управление в София** (Narodowy Instytut Ubezpieczeń – Centrala w Sofii)

За Република Полша - **Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Centrala w Warszawie** /Институтът за социално осигуряване – Централата във Варшава/

(5) В случаите, когато е направен изборът по член 7, алинея 1, точки 9 и 10 от Спогодбата, работещият чрез своя работодател уведомява за това компетентната институция на Договарящата страна, чието законодателство е избрал. Тази компетентна институция уведомява за направения избор компетентната институция на другата Договаряща страна, посредством съответния формуляр. Копие от този формуляр остава за заинтересованото лице, като доказателство, че спрямо него не се прилага законодателството за задължително осигуряване на другата Договаряща страна.

ГЛАВА III

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ В НАТУРА И ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 6

Сумиране на осигурителните периоди

С цел прилагането от компетентната институция на Договарящата страна на член 8 от Спогодбата, заинтересованото лице представя формуляр за придобитите съгласно законодателството на другата Договаряща страна осигурителни периоди. Ако заинтересованото лице не представи формуляра, компетентната институция може да поиска от компетентната институция на другата Договаряща страна да издаде и да изпрати формуляра.

Раздел 2

Обезщетения в натура

Член 7

Процедура по обезщетения в натура

(1) С цел получаване на обезщетения в натура, правоимащото лице представя удостоверение, издадено от компетентната институция, което потвърждава право на обезщетения в натура.

(2) Ако лицето, което претендира за обезщетение в натура, не може да представи удостоверение, органът за връзка се обръща към компетентната институция за издаването му.

(3) Органът за връзка е длъжен да уведоми компетентната институция за всяка станала му известна промяна, която може да окаже влияние върху правото на ползване на обезщетения в натура.

Член 8

Обезщетения със значителна стойност

(1) При прилагане на член 10, алинея 3 от Спогодбата, протези, уреди и други обезщетения в натура със значителна стойност, са следните обезщетения, доколкото за даден случай се предвижда предоставянето им на собствените осигурени лица:

1. протези, ортопедични и поддържащи апарати, ортопедични корсети с принадлежащите им допълващи части, аксесоари и инструменти;
2. ортопедични обувки или ортопедична обувка с принадлежаща нормална обувка;
3. електронен ларинкс – апарат, подпомагащ говора;
4. лицева и долно-челюстна пластика;
5. перуки;
6. изкуствени очни ябълки, контактни лещи и оптически спомагателни прибори за хора с нарушено зрение;
7. слухови апарати;
8. стоматологични протези и ортодонтски апарати;
9. инвалидни колички и други механични помощни съоръжения за придвижване;
10. подновяване на обезщетенията, цитирани в точка от 1 до 9;
11. действия, предприети за възстановяване на организма;
12. други ортопедични предмети, лечебни и помощни средства, разходите за които надхвърлят сума, представляваща равностойността на 150 евро.

(2) С цел признаване на обезщетенията, посочени в алинея 1, органите за връзка си отправят, със съответния формуляр, запитване за изразяване на съгласие за

признаването им. Компетентната институция незабавно потвърждава получаването на запитването. Отказът за признаване на обезщетенията в натура трябва да се изпрати в срок до 10 дни от датата на потвърждаване получаването на запитването. Липсата на отговор в горепосочения срок, означава изразяване на съгласие.

Член 9

Отчитане на разходи за обезщетения в натура

(1) Разходите за обезщетения в натура се отчитат от органите за връзка според цените за тези обезщетения, задължителни за системата на здравното осигуряване, прилагана от компетентната институция на всяка от Договарящите страни.

(2) Отчитането на разходите за обезщетения в натура, посочени в алинея 1, се извършва в началото на всяко полугодие на календарната година. Възстановяването на дължимите суми се извършва в срок до 60 дни от датата на получаване на сметката.

(3) Органите за връзка могат, при съгласие на компетентните органи, да съгласуват по отношение на всички или на част от обезщетенията в натура, други принципи на възстановяване на разходите за обезщетенията в натура.

Член 10

Възстановяване на разходи за обезщетения в натура в особени случаи

(1) Ако не са спазени процедурните принципи по член 7, документираните разходи за обезщетенията в натура, по молба на заинтересованото лице, му се възстановяват от компетентната институция.

(2) Максималната сума на разходите за възстановяване, посочени в алинея 1, не може да надвишава разходите за тези обезщетения, определени според цените за обезщетенията, прилагани в системата на здравното осигуряване на тази Договаряща страна, на територията на която са били предоставени.

(3) Компетентната институция на Договарящата страна, на територията на която са били предоставени обезщетенията в натура, изпраща със съответния формуляр, по молба на компетентната институция на другата Договаряща страна информация за цените, посочени в алинея 2.

Раздел 3

Парични обезщетения при болест и майчинство

Член 11

Процедури по парични обезщетения

(1) С цел получаване на парични обезщетения за болест и майчинство от лице, подчинено на законодателството на едната Договаряща страна, по време на местопребиваване или местожителство на територията на другата Договаряща страна, лицето е длъжно да представи на институция по местопребиваване или местоживеене удостоверение за неработоспособност, издадено от лекуващ лекар.

(2) Институцията, посочена в алинея 1, извършва съгласно задължителните за нея правни разпоредби, административен и медицински контрол, по реда, предвиден за собствените осигурени лица.

(3) Компетентната институция си запазва във всеки случай правото да подлага осигуреното лице на медицински изследвания от определен от нея лекар.

(4) Медицинското удостоверение, посочено в алинея 1, се изпраща от институцията по местопребиваване или местоживеене, на компетентната институция, заедно със съответния формуляр.

(5) Компетентната институция определя правото на парични обезщетения и ги изплаща непосредствено на заинтересованото лице, като уведомява затова институцията по местопребиваване или местоживеене.

Раздел 4 Пенсии

Член 12

Определяне на институцията, която започва процедурата

Началото на процедурата по пенсии се поставя от компетентната институция, която се определя в съответствие със следните правила:

1. Ако заинтересованото лице е с местоживеене на територията на едната Договаряща страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна.

2. Ако заинтересованото лице е с местоживеене в трета страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна, на законодателството на която осигуреното лице последно е било подчинено.

3. Ако осигуреното лице е придобило осигурителни периоди само съгласно законодателството на едната Договаряща страна, институцията, определена за започване на процедурата е компетентната институция на тази Договаряща страна.

Член 13 Молби за пенсии

(1) Молбите за пенсии се подават до компетентната институция, която започва процедурата съгласно разпоредбите на член 12 и в съответствие със законодателството, прилагано от тази институция.

(2) Ако институцията, получила молбата, не е определената за започване на процедурата, незабавно изпраща молбата заедно с цялата документация на

институцията на другата Договаряща страна, определена за започване на процедурата, като посочва датата на подаване на молбата.

(3) Датата на подаване на молбата, посочена в алинея 2, се счита за дата на подаване на молбата пред компетентната институция. Молбата се приема от компетентните институции на всяка от Договарящите страни като молба за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице е заявило друго.

Член 14

Процедура по пенсии

(1) Компетентната институция, определена за започване на процедурата, попълва съответните формуляри и незабавно ги изпраща до компетентната институция на другата Договаряща страна.

(2) При молби за отпускане на пенсии за инвалидност, към формулярите, посочени в алинея 1, се прилагат формуляри по утвърден образец, издадени от органа на Договарящата страна, на който е възложена оценката на неработоспособността, съдържащи информация относно:

- здравословното състояние на работника или лицето, работещо за своя сметка;
- причини за неработоспособността;
- обоснована възможност за възстановяване на работоспособността.

(3) Компетентната институция, която е получила формулярите, посочени в алинея 1, изпраща на компетентната институция на другата Договаряща страна съответния формуляр, потвърждаващ осигурителните периоди, придобити съгласно нейното законодателство.

(4) Компетентните институции на Договарящите страни взаимно си изпращат копие от взетите решения при прилагане на Спогодбата.

(5) При молба на компетентната институция на Договарящата страна, компетентната институция на другата Договаряща страна предоставя информация относно размера на пенсиите, отпуснати при прилагането на Спогодбата.

Раздел 5

Обезщетения при трудова злополука и професионална болест

Член 15

Молби за обезщетения

Молбите за обезщетения при трудова злополука и професионална болест, се подават непосредствено до компетентната институция. Ако заинтересованото лице е с местоживееие или местопребиваване на територията на другата Договаряща страна, може да подаде молбата в институцията по местоживееие или местопребиваване. В такъв случай, молбата заедно с медицинската документация, отнасяща се за

злополуката и нейните последствия, установяването на професионалната болест или задълбочаване на професионалната болест, се изпращат на компетентната институция.

Член 16

Процедура по обезщетенията

(1) В случаите, посочени в член 19 от Спогодбата, компетентната институция на тази Договаряща страна, на чиято територия е настъпило задълбочаването на професионалната болест, е длъжна да информира за това компетентната институция на другата Договаряща страна, като се обръща към нея, ако е необходимо, да предаде информация за обезщетението предоставено на заинтересованото лице, както и за предоставяне на притежаваната медицинска документация, отнасяща се до този случай. Компетентната институция, към която е отправено искането, предава горната информация и документация във възможно най – кратък срок.

(2) Компетентната институция, която е задължена да изплати обезщетението за задълбочаване на професионалната болест, уведомява компетентната институция на другата Договаряща страна за взетото решение.

Раздел 6

Парични обезщетения за безработица

Член 17

Потвърждаване на осигурителни периоди

(1) Ако за признаването на парични обезщетения за безработица компетентната институция на едната Договаряща страна трябва да сумира осигурителни периоди съгласно член 23 от Спогодбата, тя изисква от компетентната институция на другата Договаряща страна, удостоверяване със съответния формуляр, потвърждаващ осигурителните периоди, придобити съгласно нейното законодателство.

(2) Във формуляра, посочен в алинея 1, се потвърждават и периодите, през които е получавано обезщетението за безработица, съгласно законодателството, прилагано от институцията, която издава формуляра.

Глава IV

РАЗНИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел 1

Разни разпоредби

Член 18

Административно сътрудничество и контрол

(1) За контрол на правата на лицата, получаващи парични обезщетения, които са с местоживеене на територията на другата Договаряща страна, компетентните институции на всяка от Договарящите страни, незабавно си изпращат необходимата

информация за всички обстоятелства, при които могат да възникнат недължими плащания на обезщетения.

(2) Органите за връзка на всяка от Договарящите страни, обменят статистически данни относно пенсиите, изплащани на правоимащите лица въз основа на Спогодбата. Данните ще бъдат изготвяни годишно под форма, установена между органите за връзка.

Член 19

Изплащане на паричните обезщетения

(1) Компетентните институции изплащат паричните обезщетения непосредствено на правоимащите лица, при прилагане на собствените правни разпоредби.

(2) С цел продължаване на изплащането на пенсията, правоимащото лице представя, по искане на компетентната институция, собственоръчно подписана и надлежно потвърдена декларация за живот.

Раздел 2

Заклучителни разпоредби

Член 20

Влизане в сила

Това Споразумение влиза в сила от датата на влизане в сила на Спогодбата отг. и има същия срок на действие, доколкото компетентните органи на Договарящите страни не решат друго.

Изготвено в на г., в два оригинални екземпляра, всеки един на български и полски език, като двата текста имат еднаква сила.

За
Република България

За
Република Полша